ŞİİR

KİMLİKSİZ ASİ ÇİÇEK

ALİ YILDIRIM

MAYIS

ALİ YILDIRIM / KİMLİKSİZ ASİ ÇİÇEK

KİMLİKSİZ ASİ ÇİÇEK

ALİ YILDIRIM

MAYIS ŞİİRİ DİZİSİ
ÜÇÜNCÜ KİTAP
Şubat 1984

kapak düzeni ve fotoğraf : Sinan Şenol

MAYIS : Alternatif Sürekli Şiir Dizisi
Dizgi - baskı - cilt :
İstanbul Matbaası

KİMLİKSİZ ASİ ÇİÇEK

ALİ YILDIRIM

MAYIS
ŞİİR DİZİSİ

Yaşamın ve direncin
sevgili kızına, anam'a

BİTMEYEN BİR EĞİTİM ÇALIŞMASINDAN NOTLAR

GÖZLERİM HALKTIR

gitarımın kopuk teli, dost kalalım biz
caddeler, akşamüstleri ve çırılçıplak mankenler
merdivenleri sekerek inmek yok
yağmura ihanet şemsiye taşımak da
üç aç serçe dolanır penceremin önünde
dolanır çok uluslu şirketler
tüm karinelerini çürütsem hayatımın
gitarımın paslı teli, seslenir misin sen

yaşanan tüketirken kanserli şairliğimi
tavandaki sönük lamba, anamın gelinlik kilimi
işgaller, sınav sonuçları, hisse senetleri
yetmez çökertmeye yeşillenen gençliğimi
coşarım üçüncü bunalım dönemi üstüne
çocuklardan haber var, biraz direnç biraz elçin
sarar en gizli yerimizden çıkarıp okuduğumuz
ve sonra göz kırpıp yüzümüzü yalayan kıvılcımlar

yılgınlığın şarkısıdır bir başına söylenen
sarsıl ey yargılı militanlığım

vurulsam ipek saçların arasında
sakallarıma kan bulaşır mı
bir liste daha okunup bitti
beni ancak insanların arası gizler

dağlar, kuytular, kenar mahalleler
orkestrayı sustur
küflü şatoların çatlaklarından sızmıyor keman

yaz, çoğalt, dağıt şunları
tüm işlenemez suçların faillidir gözlerim
gözlerim halktır

sarsıl ey yargılı militanlığım

KURUSUN "YİĞİT ÖLDÜREN OTU"

kayalardan yankılanan bir damladır gülüşün
dudaklarımda gel-git, coşkularımda soluk
telefonlara kapanırım, iş çıkışlarına, ders bitimlerine
bir serçe olur uçarsın da
ne zaman sapanıma el atsam yiter

tüm sözcükler senin için, tapınaklar sana
fırıncı küreğidir ellerimiz kora sokarız
halkım, taze bir ekmek gibi buğulanırken gözlerin
yırtarız suskunluk senfonisinin notalarını
gümüşten sol anahtarları paslanır

geceler ölgün ölgün süzülür aynalara
göğüslerimden inceden bir katran sızar
sevgilim, bugün beni öpme kanlıyım
şakaklarımda nükleer başlıklı füzeler döllenir-ken
nasıl okur üçüncü sınıf bir cellat
bolivya günlüğünü eeey halk

sen esirgemez ve bağışlamazsın
sensin bu yüreği taşıyacak

DELSİN YUMRUKLARIN GÖĞÜ

1.

ölü yüzlüdür suskunluk
ellerin değmeye kalmaz
sarar iğreti bir kılcallıkla
günlerdir
günlerdir sarsılır bedenin
dayanılmaz serçelerin ağıtlarına

kemirgen bir bataklıktır suskunluk
yetindirmez
saklı avuntuları tez tüketir
komaz, çağıltıyla parçalar
bitirir alımlı anıları

yabanıl bir ürpertidir suskunluk
tekel kârlı ve sermaye ihraçlıdır

2.
el altından okunur suskunluk
çıkıp gelir umulmadık anlarda
bir candır, bir candır ki

ıslıktır bir oğlanın ağzında
ablasında coşku bilinçle yüklü

(çoğunlukla vardiyalıdır
el sıkışmalıdır, sabahlamalı
kağıt kokuludur, kurşun kokulu
ilkeldir tekniği suskunluğun)

3.
kardeşler selamlayalım ...
çünkü gebedir suskunluk
deler yumrukların göğü
kaynaşır yıldızlarla

(●)|
el sıkışamıyoruz şimdi parmaklarımız kırık
dişlerim oturur dudaklarıma yer eder
anamın sütünü emer gibi
tuzluca tadıyoruz kanı dudaklarımızdan

ne biçim özlemişim, kırk gün mü oldu ne
şişko bir herifti, gözlerim bağlıydı
[göbeğinden tanırım]
yapışkan bir hırtlıkla sorular sorup durdu
sövüp saydım dümdüz -feodallik olmaz ki-
sonra bir gülüşle selamladım sizleri
nasıl da acıkmışım bir simit daha yesem

yürüyelim diyorum tabanlarım su toplar
sana yaslanmalıyım yerler hep buz da
susma anlatsana sesini duymalıyım
çocuklardan n'aber, kitaplardan, şiirden
ıslığımı yitirdim gidip onu bulayım

eskisi gibi mi işliyor tezgahlar
kanın makinaları paslandırmış olmasın
mektuplarım birikmiş onları yanıtlayım

(●) Bunlar bir arkadaşın anlattıklarıdır, ben yalnızca dizeleştirdim.

YAŞANANDIR BİR KENTİ ANLAMLI KILAN

Bu mevsimde bu sokaklar
yüzümüze coşardı da
P.... asacak yer bulamazdık
oysa
şimdi "herkes" şehri terketti

ben yalnızlıkları ve sivilcelerimi
yoldum yüzümden
oturup bütün bıyıklarımı kestim
bir bir

bu şehirde hep sahtelikler mi yaşadık
sorulur
uçarı konuşucular mı olduk hükümsüz söyleşilerde

[ciğerlerimi tükürdüm sana şehir
duvarlarına küstüm
yağmurlarında ıslandım
benim karşılıksız çekim
gençliğimi kaldırımlarına serdim
utangaç kızlarımın babası
şehir, yağma suçlarının faili meçhul kaldığı
hurda mabet]

alanlarında sesim asılı kaldı
asvaltlarında yorgun izlerim
o kanlı gülüşünü öperim şehir
yaşanandır bir kenti anlamlı kılan

YÜRÜR KARA BİR SÜLİET SİSİN İÇİNDE

dün kırlara gittim arkadaşlarla
matrasız, parkasız, sensiz

çağla yedim, gelincik topladım
[ağladım]

anılar nasıl da koyulaşıyor
her gün birşeyler mi yitiriyoruz

YERİN ALTINI DA ÜSTÜNÜ DE AYDINLATAN MADENCİNİN LAMBASIDIR

[ve yalnızca emeğini satarak yaşayanlara]

şiir de soyunmalıdır ölüme
baş sağlığı dilekleri
çek defterlerine yazılırken
beş liralık damga pullu
noter onaylıdır
    katliam-lar

[sarsılır yer, titrer toprak
    alt-üst olur
yanık bir lastik çizmedir çıkardığın
lambası sönmemiş bir de kırmızı baret
bir başka ölümdür kazma sallamak
    kan bürümüş göçüklere]

şiir de soyunmalıdır ölüme
masum aydınlar ihtihar gecelerinde
kitap açıp talihlerine küserken
sevgililerinin eteklerine gözyaşı döker
bohem şairler

umarsız sofralarda
peynirli ve rakılı mezedir "girzu"

yerin dibi ateş
yanar can yanar
ozan ki
sorgusuz soyunandır ölüme

KENTİN KENARNOTLARINDAN

1.

yaşanmamış bir kentte
bir yalnızlık neler yazdırabilir insana
ucuz simitlerden
uçarı kızlardan
ve batık gemilerden öte

2.
bir arkadaş omzunuza yaslanıp
ağlasa ezilmiş bir dostluk için
çekirge seslerine sel suları mı karışır

3.
eylülde, yanıbaşımda
çeviri yapıp, kilim dokuduğunu söyleyen
bir köylü kızı
büyük şehrin soluk neonlarında arıyor
arıyor, üç dallı kutsal aşkını

ŞİMDİLERDE SİL GÖZÜNÜN YAŞINI

şafakta, suskunluklarda
güz çiğdemleri üstüne kırağlar düşer
ayaklarım altında eriyen buzlar
gözlük camlarında buğlanır tel tel

fabrika boruları çalar, seviyorum diyemeden
seviyorum diyemeden hükümler verilir
bir çöp arabası geçer
insana ilişkin savsözle dolu
sürgüler çekilir, kapılar kapatılır

tezgah başlarında terin içerim
ipliklerle sarılırım makaralara
dantel dantel çeyizlere uzanır soluklarım
barikat boylarına, savaşçı giysilerine

günüdür
içtiğim mürekkep yediğim kağıt
[bunlar yarın dağıtılacak olanlar
saklar kardeşler en değerli yerinde
bilinir okunduktan sonra yakılacak
kıvılcımları katık edilecek ekmeklere]
günüdür

gül yüzlü güneşim
yüreği avuçlarıma atan yavru kekliğim
okşayamam körpe göğüslerini
sarılamam sana
ellerim parça parça ellerim özlem

şimdilerde sil gözünün yaşını

BİTMEYEN BİR EĞİTİM ÇALIŞMASINDAN NOTLAR

(bir rüzgarın önünden toplayabildiğimiz notları sunuyoruz size, eksiklikleri, kopuklukları savrulmuş bir ömürden geriye kalan)

β.
tüm yasalar geçmişe yürütüldü senin için
nice kararlar astılar boynuna
fakat hep öğrencisi oldun yaşamın
ilkin kalemi dik, başını dik tutmasını belledin
tüm sınavların birbirini izledi
sözlülerine hep hazırlıksız kaldırıldın
acıların üstüne çizgi çekmedin
gün boyu direncin boy attı
yaşamın sevda olduğunu
sevdanın büyük harflerle yazılacağını
onurla öğrendin
sonra ayraç içlerinin okunmayacağını
[hep ukalâ şeyler yazdılar çünkü]

5.
Gençtim, yirmilerindeydi yaşım. Hani o
uçurtma nazlısı kızı severdim
O kız saçlarını örerdi de her teline
İpotek ederdin gülüşlerini.
Hiç bir geminin uğramadığı mülksüz sahillerde
elele yürüyemediysen de iki adımlık odaları
paylaştığın oldu kenar mahallelerde

8.
Aşk ve bacı -ne büyülü söz-.
Daha ilk oturumda yasadışı ilan edildi.
Oysa savrulurken ömrümüz,
savrulurken ala dağlar, sen zaten
gizli günlüğünü yazardın
-o mutlak bizden yana- tarihimizin
tutup tüm hükümleri yaktım, zimmetine
yaşamı geçirdi dediler.

10.
Sanki hiç kadife pantolon giymemiş, sırta
parka ayağa bot. Sıkma baş, erkek gibi kız
dememişler onun için.
Yüzlerini kazımamış bıyık bırakmaya
sigaraya takılmamış ondördünde, küllükleri
hiç birinciyle doldurmamış sanki.

15.
Hazırlıksız sınavların sonuncuysa ...
Yürüdüğüm tüm sokaklar naletlendi, gittiğim
sinemalar, laf attığım kızlar, elimdeki anahtarlık
Ardından ilençlenmiş bir gösteri, akım
kurdela makas ve şekerli su
Artık kenar iskelelerde yanan
bir zıpkındır selamlarım.

17.
Avuçlarıma kan bağırıyorlar
tutup gözlerine sürüyorum

21.
Ezilir ayaklarımın altında küflü yapraklar
Geçeriz kırlangıçları, kanat kanada. Buz
pateni yapan evdekalmış kızları geçeriz.
Önümüzde göl donar, yüzünde kuru balıklar
donar. İşte kurtuluş parkındayız, bir bekçi
çocukları kovar salıncaklardan, askerlik günlerinden
kalma ağdalı bir disiplin
yürürüz...

25.
Duvarlar kazınır, günlerim kazınır
fırtınalı gençliğim. Çekiç sesleri asılı kalır göğe
kaldırıp atarım kasketimi başımdan,
atkımı çözerim yağlanmış bıyıklarımı silerek
-biz olumsuzlukların oğluyuz derim.
sen coşkulu bir ceylana dönersin
bütün dalgaların kıyıya erişir

43.
O yüreği,
taşıyamıyacaklar çıkacaktı.
ve o yüreği sokaklara dökerek gidenler oldu
ihanetin dingin saçakları altına

47.
Ey Mehdi
yılgınların vahametli kurtarıcısı
ey boyun bükmüşlerin sığınağı
yetişme ki yıkılsın çaresizliğin kanatları
yetişme ki
ortada kalmışlar ortada kalsınlar.

50.
Bayraktar bayrağını kaldır
daha
daha
yukarı

KARDEŞLER
KANLI BİR GÜLÜŞ KALSIN İSTERİM
OKUDUKTAN SONRA YAKIN ŞİİRİMİ

KİMLİKSİZ ASİ ÇİÇEK

O SENİ SEVDİ BANA

düşte miyim kitaplarım arasında
saçlarımı dağıtıp geçenler neydi
ay mıydı eriğin dalındaki, gün müydü ağan
nerdeydi kapı pencere parmaklık

o seni sordu bana
[inleyip parmağıyla, yanıbaşında Nazım'ın
anamın yanıbaşında, elinde ders notları
ne nazar boncuğu yakasında, ne saçları kırkörüm
gözlüğünü çıkartsa Anadolu'lum
gözlüklü de öyle]
o seni sevdi bana

yıldızlar kayardı
-çocuk aklı bu- öldü sanırdım
parmak kaldırıp sorduğum olurdu, öğretmenime
dün öğrendim ki
o'nun alnına düşermiş hepsi

bilinci gözlerinden içerdim
diyalektik dört madde değil
ondan seviyorum seni
söyle tanığımız olsun mu yaşamla sevişirken

o seni sever bana

UMUDUMUZ BELELİ BEŞİKTE

sevdiğim beşik ister
kaba çağ ağacından
çıngıraklı, nakış nakış oymalı
yılan eğrisi işlemesi

sevdiğim beşik ister
bir oğlan yatırmaya

dumanlı gözlerini gözlerimle öperken
korkarken dokunmaya ellerine
beşik ister sevdiğim
öfkesin büyütmeye
hıncını belemeye

anam sırtında büyütmüş
ben beşiği bilemem
sevdiğim de belki adını duymuştur
ya da bilmem hangi serginin
şark köşesinde görmüştür
ama yalnız gördüğü beşik değil
bize özgü olandan
tanır bizi yeralır bağrımızda

sevdiğim beşik ister
ninni söylemez yarınlara
emzirir umudumuzu
'gül memesinden'

ARTIK KENTLERE EVET

çiğnedikce çoğalıyor günler, dişlerim arasında
artık sakallarımı kesmeyeceğim
hüzünlü öyküler kurarak adımlarıma
ya sana gelmeliyim ya da dağlara

biliyorum, avuntular beni ondurmaz
taşınmaz değil çap ve markada zaman
o ki
tepesinden saçların yolar
ölüm orucunda dostların
ilan verip aranmaz, yitirilenler

düğmeleri koparılmış bir işlik'tir sırtımdaki
mektupların ağzı açık, selamlar hep 'görülmüştür'
yasaksın, asisin, fotoğrafın taşırım kimlik yerine
yangına !
taşı taşa çalıp ateşler yakmalıyım
soluk soluğa sevdim seni
-bilselerdi o'saat hazırdı idam hükmüm-
bağışla
gizli yerlerimde daha, ileteceklerim vardır

bronz heykellerin altında şerbetler içecektik
Çiğdem, bir uçurtma sessizliğinde düştün
barikatlara

sana gelsem şimdi dağlar garip
dağlara gelsem sen yalnız
ben ki kentlerin yabani çocuğuydum, büyüdüm
fotoğraflarım daha yakışıklı çıkmasa da
artık sakallarımı kesmeyeceğim

SEN OLSAN OTOBÜSTEN İNİP GELEN

omzunda heybe bozması çanta
kızaran burnunda dolalı atkın
çıkarıp bir kitap uzatsan
sakıncalı desen dikkatli ol

sen olsan otobüsten inip gelen
buzlar üzerinde iz bırakarak
öpüşlerle yolsam
    bıyıklarıma akan saçlarını
bölüşsek bir sınav heyecanını
derse, tarihe ve aşka ilişkin

bugünlerde inip gelsen
hep kırmızı ışıklarda karşıya geçsek
kapalı yerlerde çıkartmasak şapkamızı
kar doldursak ceplerimize gülseler
atlayıp söğüt dalına, açılsak bitimsize

yok bir armağan verenim, inip gelse
bir ölsem, ah öyle bir ölsem ki
gömülüp gözlerinin kuytuluğuna
ikide bir çıkıp çıkıp sevişsek

otobüsten inip gelen sen olsan

BİR FIRIN İŞÇİSİNİN GÜNLÜĞÜNDEN

c. serçe kanadı günü
çelişki :
ellerimin hamuruna güldü yanımdaki kız
oysa
'dört kitaptan üstündür ekmek'
der anam

p. nikaragua kurtuluş günü

n'oldu
şiirde yürek sözüne bayılırdı kız
çıkardım yüreğimi koydum önüne
n'oldu ?

t. dağlılar'ın günü

ustalık katılmakta yaşama
gerisi üstüne
ne yazarsan yaz

v. hiçbir gün herhangi bir gün
değildir günü

bunlar çok gizemli diyor
insanı uğraştırıyor
kendini ele vermiyor diyor
şey yani öyle değil mi diyor
dönüyorum

her şiir biraz da illegalitedir diyorum

ASU ABLAMLA KONUŞURKEN

yürüyorum kavga alanı gülüşlerinde
parkamın cepleri soğuk
dağların dorukları ıssız
özlüyorum postallarımın boyasızlığını
bıyıklarım arasında göz yaşları

ellerimi uzatıyorum sözlerine
çoban ateşlerinde yüreğim ısınıyor
bir silik görüntüdür geçen
tökezleyip düşen, bırakıp gidenler

(soluklarımız karışıyor
akımlarla gerilen sevdalı bedenlere)

asu ablamın bir adı da ilkyaz
bağırıyor onu bir karçiçeği
sen asim, sen çiçek adlı sevgilim
altı çizilecek nice tümceyle
katılıyorsun bize

sustum

asu ablam konuşurken
yıldızlar yandı-döndü seslenişinde
bir avuç karı sıktım ağladı ırmak olup
Lorca'nın parmakları uzandı bağlamaya

DİZE BAŞLARI

göz göze gelmekten sakın
saatlerin zilini kurma
kaçacağından değil esin perilerinin
kalan tik-takları olmalı saatin

uçarı gecelerde perdeleri çekmemeli
elektirik düğmeleri yerinde kalsın
gökten ay'ı al as yanıbaşına
kırkbeşlik ampülde dönüp dursun sinekler

bağlamayı radyodan dinlememeli
kuponları (şans bu güler deme)
kesip yakacaksın
külleri savurmasan da olur
bağlamayı dağ başlarında dinlemeli

sevda bozucular, makina kırıcılar özdeştir
onların yeri yok halayımızda
(eski düzeni tutmaz sanma) orkestrayla da
çalınabilir, 'gelin indirme, temir ağa'
adın oyalı mendili armağan sunmayabilirler
ter kokan bir bildiri de olabilir bu

dudaklar yalnızca şiire ayrılmalı
sevgiliyi gözlerinden öpeceksin
sevdalar böyle de yaşanabilir

ÇAĞDAŞ BİR RAHİBENİN ARDINDAN

tanışırdık, şimdi selamsız geçiyoruz
belki bıyıklarımızı burup yürümek
eteklerimizi dantelleyerek avuntularla
üzünçlü bir sözleşmeye
evet demekten iyidir

gölgesi gözlerine vuran bir çamın altında
sevgiye ilişkin söylenenleri yalanlamak
kapaksız kitaplara sahte adlar bulmaktı
fakat sonsuz sayfalara vurdu sabır
bağışlamayacak bir fermandır okunan

çaylar feodal kokar benim ağzımda
ayaküstü sohbetlerde süreçler deviremem
keşke onu sevseydim onsekizinde
o bir ciğeri veremden giden kızı
yaralıdır derdim, oturup ağlardım da
görmezdim, yüreklerini yolan bahçıvanları

kıldan ince tellidir manastır duvarları
çağdaş rahibeler ayinlere çıkarlar
dinlenen bir uzunçaların son parçasıdır
göğüs kafesi boşaltılmıştır aşkların
usta işidir
delikanlı öğrencisi olmak yaşamın

KİMLİKSİZ ASİ-ÇİÇEK

ateşler yakıp etrafında dönerdim
dumanlarla şiirler yazardım gökyüzüne
yanke katliamlarında çağıltılarla yürürdük
[kitaplarımızı bırakıp]
asi çiçeğim, yoldaşım

yay gererdim saçlarından
gülerdir ıslığım dizginlenirdi
yağmurlar durulurdu seslenişinde
güzelim, yasağım, asim

kırık bir ezgi olmadın
çoban kavallarına
yazılmadı adının yanına uysallık
ondan sevdim
yanık simitlerin hep susamlarını yerdin
yitik duraklardan binerdin otobüslere
öğrenci bileti hep avuçlarında ıslak
kimliksizdin, candın

şüpheli şahıslar gezinirdi yüreğinde
çatlatırdın gurbeti
kalkıp sıla'nın gözlerinden öperek
ben hep yasadışı yaşardım
sen yasak idin sürekli

kimliksiz asi çiçek
kayadiplerinde büyür
parçalardı kentlerin
soylu vazolarını

İÇİNDEKİLER

I. BİTMEYEN BİR EGİTİM ÇALIŞMASINDAN

Gözlerim Halktır 9
Kurusun "yiğit öldüren otu" 12
Delsin yumrukların göğü 14
(.) 16
Yaşanandır bir kenti anlamlı kılan 18
Yürür kara bir siluet sisin içinde 20
Madencinin lambası 21
Kentin kenarnotlarından 23
Şimdilerde sil gözünün yaşını 25
Bitmeyen bir eğitim çalışmasından notlar . . 29

II. KİMLİKSİZ ASİ ÇİÇEK

O seni sevdi bana 37
Umudumuz beleli beşikte 39
Artık kentlere evet 41
Sen olsan otobüsten inip gelen 43
Bir fırın işçisinin günlüğünden 45
Asu ablamla konuşurken 47
Dize başları 49
Çağdaş bir rahibenin ardından 51
Kimliksiz asi çiçek 53

"kanlı bir gülüş kalsın isterim
okuduktan sonra yakın şiirimi,,